

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 250/04

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. augusta 2004 predbežne prerokoval sťažnosť I. K. K., bytom B., ktorou namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 344/99, za účasti Okresného súdu Bardejov, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. K. K. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť a neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. mája 2004 doručená sťažnosť I. K. K., bytom B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 344/99.

Sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia uvedených základných práv, výroku o povinnosti konať bez zbytočných prietáhov a priznania primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 50 000 Sk.

2. Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

3. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný

súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí aj pre práva podľa čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, pre ktoré je typické, že zodpovednosť za riadne začatie, priebeh a výsledok súdneho konania je predovšetkým na žalobcovi, ktorý sa domáha súdnej ochrany (čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy).

Takým konaním v občianskoprávných veciach je sporové konanie, v ktorom je žalobca povinný nielen tvrdiť, ale aj preukazovať splnenie všetkých hmotnoprávných a procesných predpokladov opodstatnenosti jeho nárokov (§ 6, § 79 a § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). V takomto druhu civilného procesu je žalobca povinný bezo zvyšku splniť aj ostatné zákonom ustanovené predpoklady na prístup k súdnej ochrane (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), ku ktorým patrí splnenie všetkých predpokladov prípustnosti žaloby vrátane zaplatenia súdnych poplatkov. Podľa názoru ústavného súdu ak žalobca nesplní tieto predpoklady prípustnosti jeho žaloby, nemožno dobu, počas ktorej nie sú tieto predpoklady splnené v dôsledku jeho nečinnosti alebo nesprávnej či oneskorenej činnosti (úkonov), považovať za dobu zbytočných prietáhov, ktorú treba pričítať na ťarchu konajúceho súdu.

4. Zo spisu okresného súdu sp. zn. 5 C 344/99 ústavný súd zistil, že sťažovateľ podal 30. apríla 1999 žalobu o neplatnosť platobného výmeru vydaného bytovým družstvom. Súdny poplatok nezaplatil. Po výzve na zaplatenie súdneho poplatku (13. septembra 1999) sťažovateľ tvrdil, že nemá prostriedky na zaplatenie súdneho poplatku, ale nepredložil, napriek úkonom súdu (19. mája 2000, 11. októbra 2000, 3. novembra 2000, 8. marca 2001) dostatočné podklady na rozhodnutie o oslobodení od súdnych poplatkov. Preto okresný súd zastavil konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku (29. apríla 2001). Po tomto rozhodnutí okresného súdu sťažovateľ zaplatil 20. apríla 2001 súdny poplatok.

Od 26. apríla 2001 (zrušenie uznesenia o zastavení konania) až do 4. septembra 2003, keď okresný súd doručoval žalobu na vyjadrenie, okresný súd nekonal. V tomto období však sťažovateľ (a to platí aj do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu) nevyvíjal žiadnu iniciatívu na to, aby sa vo veci konalo, resp. nesťažoval sa podľa § 17 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov - ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“ (ústavný súd na tomto mieste pripomína, že neuznáva tzv. hromadnú a neadresnú sťažnosť na všetky konania na okresnom súde, ktorú sťažovateľ podal 24. marca 2003).

Okrem toho zo spisu vyplýva, že súd 13. januára 2004 nariadil pojednávanie na 16. marec 2004, na ktoré sa však sťažovateľ bez uvedenia dôvodu neustanovil a ani neúčast' neospravedlnil. Ďalšie pojednávanie bolo nariadené na 22. jún 2004.

Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ v posudzovanom konaní postupoval tak, že dobu od podania žaloby do zrušenia uznesenia o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku nemožno pokladať za dobu, v ktorej sťažovateľ splnil predpoklady na poskytnutie súdnej ochrany v sporovom konaní (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy).

V ďalšom konaní nepostupoval tak, ako mu to umožňoval § 17 zákona o štátnej správe súdov, ale priamo sa obrátil na ústavný súd so sťažnosťou. Sťažovateľ taktiež nepreukázal ani netvrdil, že uvedenú podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodit' ani z obsahu sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavom súde).

Okrem toho sa sťažovateľ bez prijateľného dôvodu (taký dôvod nevyplýva zo zápisnice o pojednávaní ani zo žiadneho podania sťažovateľa) nezúčastnil na prvom pojednávaní, ktoré bolo nariadené na prejednanie veci samej.

Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ postupoval od začiatku konania vo veci sp. zn. 5 C 344/99 až dosiaľ tak, že to nezodpovedá zákonným požiadavkám na jeho

náležitú súčinnosť so súdom (§ 6 Občianskeho súdneho poriadku). Jeho podiel na spomalení konania v tejto veci bráni záveru, že v konaní došlo k zbytočným prieťahom, napriek tomu, že od podania žaloby uplynulo viac ako päť rokov. Ústavný súd ešte pripomína, že sťažovateľ v skutočnosti splnil ústavne predpokladané podmienky prístupu k súdnej ochrane v sporovom konaní (čl. 46 ods. 4 ústavy) až v máji 2001.

5. Ústavný súd vychádzajúc z právneho názoru na zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti na zbytočné prieťahy v občianskoprávnom sporovom konaní v spojitosti s postupom, úkonmi a procesnou nedisciplinovanosťou žalobcu a stavu veci podľa obsahu spisu okresného súdu sp. zn. 5 C 344/99 dospel k záveru, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená, a preto ju odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na to, že podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde nie je sťažnosť prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, ústavný súd konštatuje, že prijatie sťažnosti je potrebné odmietnuť aj so zreteľom na nesplnenie tejto podmienky konania.